

Relacje prawo — intymność

jako przedmiot
prawniczej refleksji

Paweł Sut

Relacje prawo — intymność

jako przedmiot
prawniczej refleksji

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2019

Recenzent
Prof. dr hab. Adam Sulikowski

Redaktor Wydawnictwa
Maria Kosznik

Projekt okładki i stron tytułowych
Karolina Zarychta
www.karolined.com

Skład i łamanie
Urszula Jędryczka

Do składu użyto czcionki Lato, copyright © 2010–2015
by tyPoland Łukasz Dziedzic – dziedzic@typoland.com

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-7865-812-2

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel./fax 58 523 11 37, tel. 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl

www.wyd.ug.edu.pl
Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Iwone, Agacie, Mikołajowi

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	11
Rozdział I	
Problematyczność badania relacji prawo – intymność	32
1. Wstępne intuicje – <i>intimus</i>	32
2. Relacje prawo – intymność jako problem badawczy prawoznawstwa	34
3. Relacje prawo – intymność <i>versus</i> dysfunkcjonalność metod badawczych prawoznawstwa	38
4. Postulat analizy dyskursów kształtujących relacje prawo – intymność	43
Rozdział II	
Sposoby wyrażania intymności w prawie. Możliwe perspektywy badania relacji prawo – intymność	48
1. „Intymność” – intymność – sfera intymności jednostki a prawo	48
2. „Konstruowanie” a „odkrywanie” pojęcia intymności przez orzecznictwo sądowe	51
3. Relacja intymność – seksualność a prawo	54
4. W poszukiwaniu perspektyw rozważań (na przykładzie problemu przemocy seksualnej)	57
5. Dwie perspektywy rozważań: „jednostkowych intymności” oraz „społecznych problemów dotyczących intymności” . . .	61

Rozdział III

Filozoficzny i socjologiczny dyskurs dotyczący współczesnej intymności i jej przemian – próba aplikacji w prawoznawstwie	67
1. Badanie relacji prawo – intymność w kontekście postulatu integracji zewnętrznej prawoznawstwa	67
2. Czego uczy (prawoznawców) Foucaultowska historia seksualności?	74
3. Przemiany intymności w ujęciu Anthony’ego Giddensa jako droga do realizacji ludzkiej godności, wolności i równości	83
4. „Punkty orientacyjne” przy aplikacji w prawoznawstwie ustaleń nauk społecznych i filozofii dotyczących intymności	90
5. Intymność i jej przemiany w dyskursie filozoficznym i socjologicznym. Czym jest intymność?	98

Rozdział IV

Instrumentalność prawa a intymność – pomiędzy opresyjną kulturą prawną a krytycznym prawoznawstwem	106
1. Prawo jako instrument realizacji ludzkich potrzeb, wartości i celów	106
2. Czy prawo powinno regulować intymność? Dylematy aksjologiczne, dylematy ideologiczne	112
3. Aktualna kultura prawna Zachodu – liberalna czy opresyjna?	119
4. O potrzebie krytycznego prawoznawstwa	125

Rozdział V

Aksjologia aktualnej kultury prawnej a intymność – próba ujęcia krytycznego	128
1. W poszukiwaniu aksjologicznych podstaw odpowiedniej prawnej regulacji intymności	128
2. Godność – wolność – równość a intymność	131
3. Państwo jako gwarant odpowiedniej prawnej regulacji intymności	149

Rozdział VI

Jednostkowa intymność w świetle wybranych regulacji prawnych

i orzecznictwa	155
1. Odwołania do intymności w tekście prawnym	155
2. Relacje prawo – intymność a prywatność	164
3. Problem pojmowania intymności w dyskursie dogmatycznym	171

Rozdział VII

Przemoc seksualna jako egzemplifikacja społecznego problemu

w obrębie relacji prawo – intymność	177
1. Postulat zastosowania Krytycznej Analizy Dyskursu w prawoznawstwie	177
2. Krytyczne spojrzenie na koncepcję oporu ofiary przestępstwa zgwałcenia w polskim dyskursie dogmatycznym	181

Rozdział VIII

Zakończenie – dwie idee prawa 192

Literatura 203